

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА
МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 42

Заснований в 1996 році

Рівне – 2009

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 42. — Рівне: РДГУ, 2009. — 186 с.

Збірник наукових праць містить статті з проблем викладання мов і літератур світу, а також з теорії і методики виховання, професійної орієнтації, розвитку та навчання учнів і студентів.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, вихователів, практичних працівників освіти, керівників дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний секретар) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член АПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробйов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павлютенков Євген Михайлович – доктор педагогічних наук, професор (Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти);

Пасічник Ігор Демидович – доктор психологічних наук, професор (Національний університет “Острозька Академія”);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Савчин Мирослав Васильович – доктор психологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний інститут ім. Івана Франка);

Терещук Григорій Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України (Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 27.11.2009 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додаток до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 01.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2009

ЛІТЕРАТУРА

1. Волкова Н.П. Педагогіка /Н.П.Волкова. – К.: Академвидав, 2007. – 616 с.
2. Програми для середньої загальноосвітньої школи: 1-4 класи. – К.: Поч. школа, 2007. – С. 202-245.
3. Ильина Т.А. Педагогика /Т.А.Ильина. – М.: Просвещение, 1984. – 496 с.
4. Педагогика /под ред. Ю.К. Бабанского. – М.: Просвещение, 1983. – 608 с.
5. Педагогика /под ред. С.П. Баранова и В.А. Сластенина. – М.: Просвещение, 1986. – 336 с.
6. Примерное содержание воспитания школьников /под ред. И.С. Марьенко. – М.: Просвещение, 1984. – 144 с.
7. Психологические вопросы трудового воспитания /под ред. В.И. Войтко. – К.: Рад. школа, 1979. – 120 с.

Резюме. По результатам экспериментальной работы в статье показаны недостатки в трудовом воспитании младших школьников, на основе анализа психолого-педагогической литературы раскрыта сущность положительного отношения к труду, определены условия эффективности формирования у детей положительного отношения к труду.

Ключевые слова: младшие школьники, трудовое обучение и воспитание, положительное отношение к труду.

The summary. According to the experimental work the shortcoming of labour education of junior pupils was shown in the article. On the basis of psychological-pedagogical literature the main point of pupils positive attitude to labour was described, and the conditions of effective formation of positive attitude to labour was denoted as well.

Key words: junior pupils, labour education, positive attitude to labour.

Одержано редакцією 16.10.2009 р.

УДК: 378.14.76

Н.В. ПОЛЩУК

ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Резюме. Аналізуються проблеми підготовки конкурентоспроможного фахівця технологічної освіти. Методологічна основа побудована на застосуванні особистісно-орієнтованої технології навчання.

Ключові слова: особистісно-орієнтований підхід, конкурентоспроможний фахівець, високоосвічена і гуманна особистість, самоосвіта, технологічне навчання, навчальний матеріал.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку суспільства настала нагальна потреба у підготовці фахівців з технологічної освіти – галузі, яка поєднує у собі знання, вміння і навички з трудового навчання, виробничих технологій, основ виробництва і підприємництва, інформатики. Основна її мета це сформувати високоосвічену особистість, яка володіла б знаннями з техніки, технологій, а також комп'ютерною грамотою. Головне полягає в тому, щоб вона змогла пристосувати себе і використати свої знання в сучасному високотехнологічному інформаційному суспільстві. Важливим критерієм розвитку як соціальної, так і культурної зрілості сучасної молоді є осмислення власного майбутнього, постійне професійне самовдосконалення та особистісне зростання.

Аналіз досліджень і публікацій. Сучасний випускник вищої школи повинен володіти такими функціональними якостями: наявність підготовки у відповідній галузі, знання відповідної техніки і технології, поінформованість з економіки і права, організації виробництва, володіння навиками адміністрування; проявляти творчу активність, завзятість у досягненні мети, принциповість, рішучість, чесність, мати почуття обов'язку та відповідальності, уміння самостійно і вчасно приймати рішення в умовах найвищого ризику і невизначеності [4, 230]. Введення в освітній процес особистісно-орієнтованих новацій націлених на діалог, сприятимуть активізації діяльності студента. Орієнтування на індивідуальний розвиток, надання необхідного простору для прийняття самостійних рішень, творчості, вибору змісту і способів навчання, поведінки, стимулювання діяльності і діалог активізують і розвинуть у майбутнього спеціаліста уміння правильно слухати, говорити і взаємодіяти в різних сферах виробничої і наукової діяльності людства.

Особистісно-орієнтована технологія передбачає розвиток пізнавальних здібностей кожної особистості, максимальне виявлення, задіяння, збагачення її індивідуального (суб'єктивного) досвіду, допомогу особистості в пізнанні себе, самовизначенні та самореалізації; формування в неї культури життєдіяльності, яка є передумовою продуктивної організації повсякденного життя, поведінки [3, 377].

Багато вчених вивчають теоретичні засади особистісно-орієнтованого виховання, зокрема: Т.Д. Дем'янюк, К.О. Альбуханова-Славська, І.Д. Бех, А.М. Бойко, О.І. Вишневський, І.А. Зязюн та інші. У них предметом вивчення є унікальна особистість, яка відповідає за своє життя і прагне до втілення моральних ідеалів, потребує зв'язків з іншими людьми, самовдосконалюється, а також шукає сенс свого життя, при цьому розгортається спільна діяльність вчителя і вихованця, а внаслідок забезпечується успішне досягнення поставлених мети і завдань [2, 56].

Для підвищення якості навчання, а також розвитку високоосвіченої особистості Д.В. Чернілевський [5, 14] вважає за потрібне здійснювати фундаменталізацію навчання на основі органічної єдності його природничо-наукової та гуманітарної складових. Людина повинна науково, наочно, матеріально побачити свій зв'язок з оточуючим її світом. Тому в центрі системи навчання повинен стояти пріоритет людської особистості.

Сучасна людина живе в умовах насиченого інформаційного середовища, і тому потрібно навчити жити її в такому середовищі, створити умови для неперервної самоосвіти; особистість повинна знаходитися в злагоді сама з собою. При цьому студент має проявляти ініціативу, самостійність, самотворчість і самореалізацію. І лише при особистісно-орієнтованому навчанні особистість може проявити активно-творчу діяльність.

Виклад основного матеріалу. На нашу думку саме особистісно-орієнтована технологія навчання здатна підготувати всебічно розвинену особистість як у професійному, так і в культурному розумінні, здатну до життєвого самовизначення, адже вона передбачає співпрацю та співтворчість студента і викладача. Студент має право на свободу вибору в тому як, де і коли, і з яким темпом йому навчатись, а викладач організовує і вибудовує структуру навчання, враховуючи індивідуальні властивості та можливості студента. Саме при такій сумісній роботі в найбільшій мірі буде розвиватися особистість студента, який буде самостійно мислити, здійснювати творчі відкриття, планувати свій час, перебувати в постійному діалозі зі своїм висококваліфікованим наставником і керівником процесу навчання й виховання, а, отже, зростуть його ціннісні орієнтації як професійні, так і морально-духовні.

Настала потреба не просто давати (отримувати) наявні знання, а застосувати пізнавальний пошук. Отримуючи знання з предметів, студент, має перш за все пристосувати їх до своїх інтересів, бачити глибину їх майбутнього застосування, тоді побудувати схему чи поведінку за якою він буде засвоювати ці знання і максимально проявити творчість при вивченні нового матеріалу. При такому підході студент стає активним співрозмовником з викладачем і максимально реалізується навчально-виховна діяльність та продуктивність праці.

Отже, щоб підвищити активність навчальної діяльності студентів, потрібно спонукати їх до самоосвіти, адже, отримані знання самостійно, завдяки власній праці, є самими міцними і залишаються в пам'яті на довгий час. Ще Я.А. Коменський наголошував, що учень має працювати, а вчитель – керувати цією роботою. Саме самостійна робота студентів здатна формувати світогляд, зміцнює засвоєння знань, сприяє до їх творчого і практичного застосування і найбільше активізує розумову діяльність.

Навчання фахівців технологічної освіти потрібно будувати таким чином, щоб воно було системним і послідовним (між предметами професійної спрямованості має існувати зв'язок і послідовність), доступним, наочним, науковим і одночасно цікавим, при цьому необхідно не забувати про індивідуальні особливості кожного студента. Певну шкоду приносить особа, яка має уривчасті й безладні знання з свого професійного напрямку; така особа ніби знає все, але насправді не знає нічого конкретно і користі від неї для суспільства і для самого фахівця не буде. При правильному підході і застосуванні особистісно-орієнтованої технології навчання цих проблем можна позбутися, а для цього потрібно рішуче відмовитись від практики, коли всі вивчають одне і теж, однаковим чином і за один проміжок часу.

Щоб забезпечити особистісно-орієнтовану технологію навчання фахівців з технологічної освіти викладачу потрібно зосередити свої дії на наступному:

- розробити таким чином навчальний матеріал, щоб він міг забезпечити виявлення суб'єктивного досвіду навчання, розуміння відповідної дисципліни, спираючись на рівень попереднього навчання (враховуючи місцевість, клімат, стан здоров'я, сімейні й фінансові умови, зацікавленість); побудувати структуру матеріалу і організувати його викладання так, щоб не тільки розширити знання студента, але щоб він міг перетворити й застосувати ці знання; навчальний матеріал не повинен обмежуватися лише програмними питаннями, він повинен мати зв'язок з науковим змістом уже здобутих знань;

- оцінювання вивченого матеріалу побудувати таким чином (можливо дозволити навіть самооцінювання), щоб стимулювати студента до самоосвіти і саморозвитку, для цього потрібно максимально підкреслювати зв'язок матеріалу, який вивчається, з подальшим застосуванням, з іншими предметами й галузями, важливість його для майбутньої професії тощо; підібрати метод контролю й оцінювання результату навчання (для цього в повній мірі підходить кредитно-модульна система навчання);

- дозволити студенту самостійно вибрати вид, форму і термін виконання завдання (звісно в рамках навчально-залікової сесії, семестру), звільнити від відвідувань занять, адже, вивчити певні дисципліни можна і в бібліотеках, домашніх умовах (виключення становлять лабораторні й практичні роботи в майстернях, навчально-наукових лабораторіях, тобто таких, які пов'язані зі спеціальним обладнанням);

- заняття відводити на діалог з студентами; ставити і обговорювати проблемні питання з матеріалу, який вивчається, а також намагатися виявити самостійну форму, за якою працює студент над засвоєнням матеріалу і, якщо ця форма є ефективною, тобто приносить „плоди” знань, то відповідним чином оцінити обрану методiku (процес учіння), якщо ж ні, то направити, допомогти студенту обрати іншу форму вивчення матеріалу;

Очевидно, що основою такої пізнавальної особистісно-орієнтованої діяльності студентів є підготовка викладачем навчально-методичних матеріалів, посібників-керівництв для осмисленої діяльності студентів, що направляють і забезпечують самостійне вивчення студентами навчального матеріалу. Робота з таким посібником-керівництвом здійснюється індивідуально кожним студентом, вони читають тексти посібника, конспектують і аналізують описані рішення, намагаються усвідомити сутність теоретичних обґрунтувань, зрозуміти логіку алгоритмів. Вся ця робота ведеться в індивідуальному для кожного студента ритмі й дозволяє йому найбільше осмислено й ефективно виконувати необхідні розрахунки, самостійно вирішувати нові варіанти типових завдань, консультуватися, якщо необхідно, з викладачем, який направляє роботу тих

студентів, які мають певні утруднення. Посібники мають бути насичені рисунками, таблицями, схемами, графіками тощо. На таких заняттях студент ознайомившись з теоретичним матеріалом може дискутувати як з викладачем, так із своїми одногрупниками.

При цьому між викладачем і студентом формуються зовсім інші відносини – зникає примусовий темп роботи, оскільки цей темп, глибина і якість засвоєння визначається самим студентом, який за допомогою навчально-методичних посібників усвідомлює цілі і задачі своєї діяльності, сам оцінює свої успіхи, порівнюючи свої рішення чи відповіді на самостійні питання з викладеними в посібнику, вчиться розподіляти і берегти свій час як на аудиторних заняттях, так і при самостійній роботі.

У праці А. Веремчук [1, 17] наголошується про те, що викладачу необхідно розрізнити зону актуального (досягнутого) розвитку і зону найближчого розвитку особистості студента. Актуальний розвиток – це ті знання, уміння і навички, способи самоорганізації, цінності, сенси, якими студент вже оволодів і може користуватися самостійно. Найближчий розвиток – це той рівень самостійності і самоорганізації діяльності, поведінки, до якої студент прагне, але має потребу для його досягнення до певної міри педагогічної допомоги.

Внаслідок такого навчання, пізнання, спостережливості студент не тільки набуває нових знань і вчиться теоретично мислити, але й у нього відбувається самоствердження особистості, він вчиться ухвалювати рішення, бути відповідальним за своє життя і вчинки, набуває навичок життєвого досвіду.

Висновки. Отже, впровадження особистісно-орієнтованої технології навчання при підготовці фахівців з технологічної освіти вкрай необхідне, оскільки саме таке навчання буде стимулювати студентів до дискусій, діалогу як з викладачем, так і з одногрупниками, спонукати бути активними співрозмовниками. Студент буде знаходитися в постійному контакті з викладачем, а, отже, буде гарантуватися продуктивність праці та реалізовуватися позитивна навчально-виховна функція особистості, адже, завдяки власній самостійній праці, сили волі, наполегливості, сумлінності студент зможе досягти вершини знань і стати гуманною особистістю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Веремчук А. Організація навчально-пізнавальної діяльності студентів у контексті традиційних та інноваційних технологічних пошуків // Нова педагогічна думка. – № 1. – 2007. – С.14 – 18.
2. Савінова Н.С. Стимулювання активної діяльності учнів у особистісно орієнтованому виховному процесі // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки РДГУ. Вип. 39. – Рівне: РДГУ, 2007. – С. 56 – 61.
3. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2006. – 520 с.
4. Сульжук А.Ф. Професійний особистісно-орієнтований підхід у підготовці конкурентноспроможного фахівця // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки РДГУ. Вип. 37. – Рівне: РДГУ, 2007. – С. 229 – 232.
5. Чернилевский Д.В. Дидактические технологии в высшей школе: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 347 с.

Резюме. Анализируются проблемы подготовки конкурентоспособного специалиста технологического образования. Методологическая основа построена на применении личностно-ориентированной технологии обучения.

Ключевые слова: личностно-ориентированный подход, конкурентоспособный специалист, высокообразованная и гуманная личность, самообразование, технологическое обучение, учебный материал.

The summary. Problems of preparation of the competitive expert of technological education are analyzed. The methodological is based on the personal-oriented technology of training.

Key words: the personal-oriented approach, the competitive specialists, highly-formed and the humane person, self-education, technological training, a teaching material.

Одержано редакцією 15.10.2009 р.

УДК: 378.147:37.02

М.С. ЯНЦУР

КУРСОВА РОБОТА З МЕТОДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У КРЕДИТНО-МОДУЛЬНІЙ СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Резюме. У статті розглядаються запропоновані підходи до змісту, порядку виконання та оцінювання курсової роботи з методичних дисциплін за кредитно-модульною системою організації навчального процесу у вищому педагогічному навчальному закладі.

Ключові слова: курсова робота, кредитно-модульна система, рейтингова система оцінювання.

Згідно положень кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах відбувається переорієнтація процесу навчання на особистісно-орієнтовану форму, що передбачає індивідуалізацію роботи студента [2]. Одним із видів індивідуальних завдань є курсова робота. При підготовці фахівців з педагогічної галузі знань за напрямом “Технологічна освіта” та спеціальністю “Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання” згідно навчальних планів студенти виконують дві курсові роботи з

ЗМІСТ

Бабік О.С. Професіоналізм вчителя як важливий фактор при навчанні іноземної мови у дошкільному навчальному закладі.	3
Ботвінко О.М. Використання комп'ютерних технологій у процесі навчання іноземної мови в загальноосвітній школі.	7
Гронь Л.В. Вимоги до іншомовних текстів для розвитку вмінь розповіді на початковому ступені навчання на мовних факультетах вищих навчальних закладів.	11
Коломієць Н.М. Прийоми Блейна Рея в методі природовідповідності Джеймса Ашера.	15
Коржженевська О.В. Організація самостійної роботи учнів – важливий фактор інтенсифікації навчального процесу.	19
Салюк І.Я. Особистісно-орієнтований підхід у детермінації розвитку іншомовного мовлення школярів.	23
Кропивко І.М., Снічук О.А. Використання ресурсів і послуг мережі Інтернет у викладанні іноземних мов.	28
Цаль Т.В. Використання методів педагогічного стимулювання на початковому етапі навчання іноземної мови у вищому навчальному закладі та новітні технології.	36
Чорнолоз О.О. Теоретичні основи викладання чеської мови для студентів-філологів у вищому навчальному закладі.	41
Якимчук А.В. Рефлексивні механізми навчання підлітків англomовної комунікації.	44
Волошун А.А. Проблеми застосування сучасних технологій в процесі засвоєння лексики на початковому етапі викладання іноземної мови.	50
Зінчук І.В. Зорова наочність як засіб семантизації іншомовної лексики.	53
Мороз Л.В., Кушнір Н.В. Специфіка роботи над термінами на заняттях іноземної мови у вищому навчальному закладі.	58
Мороз Л.В., Паішко І.О. Основні питання принципів і критеріїв відбору та засвоєння лексичного мінімуму студентами немовних спеціальностей вищих навчальних закладів.	63
Ніколайчук Г.І. Особливості діалогу в процесі формування комунікативних умінь дитини дошкільного віку.	65
Середюк Л.А. Використання автентичної газетної хроніки на уроках німецької мови.	70
Турко І.-М.Б. Теоретичні аспекти вивчення творчості поетів-імажистів у вищих навчальних закладах.	72
Бричок Б.П. Використання інтерактивних технологій у процесі професійної підготовки вчителів початкових класів.	77
Джеджера К.В. Удосконалення мовлення як проблема формування культури спілкування студентів у вищих навчальних закладах.	80
Дуброва А.С., Снічук О.А., Трофімчук В.М. Принцип взаємопов'язаного навчання різних видів мовленнєвої діяльності з урахуванням їхніх особливостей і прискореним навчанням сприйняття мовлення.	83
Кочубей О.С. Особливості формування іншомовної компетенції студентів-філологів у вищому навчальному закладі.	85
Мазурок О.М. Інноваційні методи навчання іноземних мов у вищій школі в контексті гуманістичної парадигми освіти.	89
Мороз Л.В., Ковалюк В.В., Черуха Н.В. Інтерпретація закономірностей засвоєння іншомовних слів студентами немовних спеціальностей вищих навчальних закладів.	92
Павелків К.М. Філософські та загальнотеоретичні засади дослідження проблеми формування рефлексивної культури майбутнього вчителя.	95
Перішко І.В. Розвиток інтелектуальних здібностей обдарованих школярів на основі проектної іншомовної діяльності.	100
Пивоварчук Т.О. Фактори розвитку комунікативних здібностей студентів.	106
Тадєєва М.І., Пархомчук М.М. Рання іншомовна освіта в європейських педагогічних традиціях.	109
Воробйова Л.М. Психолінгвістичні аспекти навчання іноземних мов.	113
Гончарук Р.А. Роль перекладу у міжкультурній комунікації і педагогічній соціалізації.	117
Янциур Л.А. Формування інтересу до образотворчої діяльності в системі дитячий садок-школа.	122
Дуброва А.С., Трофімчук В.М. Психолого-педагогічні можливості навчального перекладу і умови їхньої реалізації.	126
Шурин О.І. До питання формування педагогічної культури майбутніх вчителів у процесі фахової підготовки.	129
Войтович І.С. Батишкіна Ю.В. Комп'ютерні інформаційні технології в реалізації навчальних і наукових проектів у педагогічних вищих навчальних закладах.	131
Шутяк В.Г. Формування у молодших школярів позитивного ставлення до праці.	135
Поліщук Н.В. Особистісно-орієнтована технологія навчання при підготовці фахівців з технологічної освіти.	139

Яциур М.С. Курсова робота з методичних дисциплін у кредитно-модульній системі організації навчального процесу.	141
Герасименко О.А., Герасименко Н.П. Методи реалізації пошуково-дослідницьких проектів на заняттях з трудового навчання у 7-9 класах з використанням інформаційно-пошукових технологій.	147
Трофімчук Л.О. Проблема оптимального вибору методів активізації пізнавальної діяльності учнів у процесі позаурочних занять.	152
Грипич С.Н. Моральне виховання молодших школярів і дитяча література (психолого-педагогічний погляд на проблему).	156
Попчук О.В. Інноваційні технології навчання як умова розвитку професійної культури майбутніх фахівців документознавства та інформаційної діяльності.	160
Трофімчук В.М. Сутність і класифікація художньо-конструкторських знань та умінь старшокласників, які формуються у процесі трудового навчання.	164
Войтко А.І. Педагогічна підтримка професійного самовизначення учнів 8-9 класів на основі професійних проб.	168
Сіпайло В.О. Використання сучасних систем крою проектування одягу при підготовці майбутніх вчителів технологій.	173
Мохнюк Р.С. Формування громадянської культури студентства – проблема сучасного виховання.	178
Відомості про авторів.	183

Наукове видання

ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 42

Заснований у 1996 р.

Відповідальний редактор збірника Мороз Л.В..

Відповідальний за підготовку збірника до видання Янцур М.С.

Технічний редактор Кравчук В.Ю.

Комп'ютерна верстка Хильчук Т.К.

Здано до набору 25.10.2009 р. Підписано до друку 27.11.2009 р.

Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.

Ум. друк. арк. 30,6. Обл. вид. арк. 31,2. Замовлення № 79/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31

Рівненський державний гуманітарний університет, кафедра професійної педагогіки і
трудової підготовки (к. 98, тел. 22-11-18)

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі

Рівненського державного гуманітарного університету

33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

О – 59 **Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 42.— Рівне: РДГУ, 2009. — 186 с.**

ISBN 966 — 7281 — 09 — 01.

Збірник наукових праць містить статті з проблем викладання мов і літератур світу, а також з теорії і методики виховання, професійної орієнтації, розвитку та навчання учнів і студентів.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, вихователів, практичних працівників освіти, керівників дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.20